चण्डी

(०७४)

फो- ९४

ण् गङ्गवीरमनाऽयत्॥ ४१॥ कृत्वा चाऽनाथ्यं तस्यऽप्रावे
ष्टालिकं॥ ततऽकऽकीर्तयामऽकृपाऽकृत्यमाऽकेनाऽ॥ ४२॥ यावे
नऽथ पतितस्तस्यऽपीऽगाऽङ्कविन्देवऽ॥ तावऽनऽपृथ्वीयाणाऽक्ष
द्वीर्यबलविक्रमाऽ॥ ४३॥ नेयामियूयूधुऽकृऽपृथ्वीयाऽकसेत्थि
॥ ग्रमीमाऽहियपुत्रेणऽकुणाऽनिलीलि॥ ४४॥ पुनथ्वऽऽणाऽ
नऽकुनस्यलिंगायत॥ ववानऽकेपृथ्वीयाऽस्मीणाऽमाऽसहस्रथ्रऽ॥ ४
५॥ येऽकवीरमनेनैनऽयऽकेनाऽहितघानत॥ गदयाऽनाऽऽयामासऽ

शिलानादेवा. त्यमाज्ञप्तवृद्धमं.॥ ५७ ॥ तास्विषर्ज्ञ नूनानुद्धृ. यक्षिका
ग्राहसंकू ना.॥ ५८ ॥ यक कालीचामू ण्डे. विल्वेवदनेकनू ॥ ५९ ॥ सप्तसप्त
तसं हता. यकविनू नमहासनू ना.॥ ६० ॥ यकविंशतिच्छिन्नेयकेनैव
नथेगिता. ॥ ६१ ॥ हरियकीचनजेली. तदूलनामतलसनाम.॥ ६२ ॥
ब्रह्मयदेलश्रीनानकोगमिष्यति.॥ ६३ ॥ हेश्रीमाणिक्यायोग्र.
नथोनू-स्यक्तिवपजे.॥ ॥ ६४ ॥ ब्रूवोच.॥ ६५ ॥ एकुलाकलीदेवी. यलो
नाहिंगघानेनी.॥ ६६ ॥ ब्रूवेचजालीगहे. नकवीगस्वेनानि.॥ ६७ ॥ म
मालाकंगघानाथ. तदातदयक्षिजी.॥ ६८ ॥ नयास्यावेदनीयके. तदापी

लिकामपि ॥ ५५ ॥ तस्याहं तस्य दातृत्वं कुरु अवश्यमिति ॥ यत
स्तदिङ्गितज्ञेन ॥ यामृषिपत्नीमिति कि ॥ ५६ ॥ मृगयमृक्षं तया
कंपातन्नहासनाः ॥ तोयत्वादथयामृक्ष पयोतस्यवश्यलिं
॥ ५८ ॥ दवीयलेनवज्ञेन वालेनत्रिकि मीक्षिकि ॥ कथानयकवी
कके यामृक्षपीलवमदिनं ॥ ५९ ॥ सपपात महीवृक्षमस्तुसंघस
माहतः ॥ नीलकंठयमहीकालनकवीकामलासयः ॥ ६० ॥ तत्कि
हविमलेत्र मयापृच्छिदमनघ ॥ तवीमानुत्तमोत्तमगानानको

सदक्षाणांतदाद्यंकुहिनाचलसन्निधौ॥ ऊमयाचेःप्रयाहीति.मूर्तेर्ध्यानिर्भ
स्थाः॥४॥ ननेत्थंस्त्रीस्वभावस्यमहर्षेर्लोमरूपेयम्॥तमोवलीनयाथे
त्रकथाकर्णनविक्लवी॥५॥ ॥देवयुवाच॥देवस्थगलग्रहिणी.चलवाच
लसंवृतः॥वलीनयमिमांसर्वेतनश्किंकथीयहे॥६॥ ॥ऋषिरुवाच॥
॥एवमुक्तःसत्यंधवल्मीकमूर्ध्वमूलीचनः॥हंकाशैलोवभंदस्यलाचका
त्मिकातनः॥७॥अथक्रुद्धेमहासैन्यसमूलंकथात्मिका॥ववर्षसायके
स्तीक्ष्णैस्तथाणकिपनन्धरैः॥८॥तोधूमजानःकोपात्दृच्चानाईमूर्ते
गर्वः॥पपातसूर्यसंकाशोसिंहारूढोवाहनः॥९॥कांचित्कालग्रहा

नेत्रा देव्यानाथनचापमांनू ॥ शुक्रा क्ष्याचार्यनांन्या ऊधानाशुमहाशुरा
नू ॥ १२ ॥ केशीचिन्नाटयामास नवधैकाकुत्तिकेसमि ॥ तथानतप्रहर्षेत
विमोमिक्षुतवान्पृथक् ॥ १३ ॥ विक्षिप्तेषुकूपितस्तुकालनलयप्रभे ॥
पपीचसूर्यिनंकाक्षा दग्धवीर्धुतकेसर ॥ १४ ॥ दृष्टोनतुबलेसैन्यं
नीर्मसहात्मना ॥ नतकंसिनवादद्यो वाहनेनाभिकाधिना ॥ १५ ॥ शू
द्यानमसंदद्या जिहतीर्धुंतुलायजं ॥ वलकेकृषिंकृत्वा दर्शकालमि
तनः ॥ १६ ॥ शुकाषदेव्याधिपतिश्चुंहःप्रसूनिमाधवः ॥ शूद्रुव्य
मासयतो वल्गुसूल्लोमहासुरो ॥ १७ ॥ हवल्गुहसुवलो इदुलेश

पतिधानिनी॥ तज्जगद्भक्तगत्वाय सप्तमानीयतीत्यर्थः॥ कल्पवा
क्यवध्वगा यदिवः शेषया मूर्धि॥ तदाज्ञामनुधेः सर्वैर्जगद्भिर्विनि
हेयतां॥ धत्ते॥ तस्योहता यीदृक्षावीसिंहवविनिपातिनः॥ शीघ्रग
मयतीवध्वा दहित्वातीपथस्थिकां॥ २०॥ ॥ इतिश्रीमार्कंडेय
पुराणेसावर्ण्यमन्वन्तरेदेवीमहात्म्येदुर्गासप्तशतीनिधूम्रवी
जनवधोनाम॥ ६॥ ॥ अथसप्तमः॥ आकृष्यकेशतोदेव्याश्चण्ड
मुण्डोगतोबलात्॥ यदुर्गयावलीपश्चात्तयाजग्मथयुधः॥ १॥ दृष्ट्वैवतौ
दैत्यौश्रीवध्वतीयवस्थितां॥ सिंहस्योन्नितमत्तेभकुंभयोर्गमनोद्यतां

॥२॥ तदूर्ध्वकोणसंदाहं मध्यमं कुरुथाद्दृढं॥ ऊर्ध्वकृष्णाग्निधामानं
श्रीयंत्रमीरितं॥ ३ ॥ ॥ ४ ॥ कोणैकादशकाभीरुं त्रिकलाजसिप्रभं॥ को
णत्रयात्मवदनं त्रिवर्गमतनुदं॥ ४॥ ध्रूकुटिकुटिलाक्रूरा तलाट
कृतकादरं॥ कालिकालवदना विनिर्द्रांतविकासिनी॥ ५॥ विधि
ज्ञत्रयहृन्मध्यानमस्तालविदलनं॥ द्विषिवर्म्मघनिधनाशुक्रमांसातिलो
लुपा॥ ६॥ ऊर्ध्वविस्फारवदना जिह्वालोलनलालसं॥ निमग्नमकनयनो
नादधृग्निदिद्युत्वा॥ ७॥ सावेगगतिरतिना ज्ञानयक्तिमहासुतान्॥
सेवतेसुरयोन्मत्तमहद्यंतकदर्पनं॥ ८॥ पार्श्वेयस्तालुंधाग्रहि यो

धर्मेण समन्वितान् ॥ तस्मादयं कृतघ्नः सुरयोद्रुपत्नीमानयतु ॥ २ ॥ तथेत्युक्त्वा
यावद्भुजेऽवधीत्तावदेनं ग्राहेण ग्रस्तं दृष्ट्वा ॥ निर्दिष्टायुधेन ग्राहं हन्तुमुद्यतेऽर्जुने ॥
॥ १० ॥ ग्राहेण ग्रहणे मुक्ते ग्रीवायां पथ्यथापयत् ॥ पादेनाक्रम्य येनाम्भसमा
समथोथयत् ॥ ११ ॥ तेनैवं कृतनिश्चयमुद्यतं महाबाहुं तथा सन्तं ॥ मुक्तं
ग्राहमृषयो दृष्ट्वेमथिनीत्यपि ॥ १२ ॥ बलिनोऽद्य तवैवं महतो नीमहत्स
त्त्वं ॥ समर्थोऽहमयं ग्राह्यो नैवाप्यतिबलं कृतं ॥ १३ ॥ अस्मिन्नन्तरे गाधे के
चिदेवं हीनसत्त्वाः ॥ इत्यमूर्ध्वमथमसुना दैवाग्राहितास्तथा ॥ १४ ॥
इत्यनेन कृतसंधिं मत्स्यानीत्यपि कं ॥ इत्यूचुः क्षुत्पिपासाभ्यां क्लान्ता

मतिलीयना ॥ १६ ॥ गच्छ वर्षे मम हतीमे तीमासीतीमहासुरथ ॥ हृदयाना
सवकेथ्रमुक्त हिकेः सथेरथ ॥ १७ ॥ पानियका त्थनेकानि विद्यानो
नितन्मूर्व ॥ वदु श्रेथ कं चिंवानि सुवदूनि घनादरं ॥ १८ ॥ तमाऽहास्य
मिदूरवा तीमेरेसवमादिनो ॥ कालिकाऽत्वक्कृतः दुर्मेदवानीऽहवा
॥ १९ ॥ इत्थायथमहासिहा इवीवनुमधावत ॥ गृहित्वाचास्यकेनाकुलि
मस्तनासिनोऽछिनत् ॥ २० ॥ अथमूलाऽपमवक्षे दकुवर्तुनिपातिनं ॥
तमेवापतयद्भूमो सास्त्रमहि हतंमूरवा ॥ २० ॥ हतंमेवंतदासेन्यं दु
वूयवर्तुनिपातिनं ॥ मलीयसूमहाविर्यो दिव्यहेऽस्त्रा पुरं ॥ २१ ॥ मि

मन्त्रस्य स्वकालीयं दत्त्वा मृत्युमेव च ॥ ग्राह्यं यत्नात् दत्तात्रेय मिश्रमन्त्रस्य
लक्षकौ ॥ २२ ॥ मन्त्रागतो पदेशो यं मृत्युंजय महाप्रभुः ॥ मृत्युंजयं स्वयं सूते
निर्मूलं तत्र निक्षिपेत् ॥ २३ ॥ ॥ ऋषिरुवाच ॥ कथमित्थं मया दत्तो यत्नं मृ
त्युंजयो महान् ॥ उवाच कालिकल्याणी लक्ष्मीं यत्नं कवचं ॥ २४ ॥ यस्मात्व
मुपदेशं दत्त्वा त्वमपगता ॥ मृत्युंजितमंत्रोक्तं ख्याता देवी लक्ष्मि
नि ॥ २५ ॥ ॥ ॐ निर्ऋतिरुवाच ॥ यत्नं मृत्युंजयस्यापि कवचं चक्रजं देवी महा
यत्नं मृत्युंजयं ॥ १ ॥ ॥ ऋषिरुवाच ॥ यत्नं मृत्युंजयं देवं मृत्युंजयं
निषादिनं ॥ यद्धारयेन्नरो यत्नं भूयात्पूर्णशतायुषः ॥ १ ॥ तत्तः कालमहाकी

नृपतिरुवाच ॥ उ ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ देवानामादिदेवाय ॥ २ ॥ मूषक
वाहनदेवाय कृपासिंधुदयामुख ॥ कथमुत्पत्तिरुत्पन्नो निर्विघ्नकुरुचंचलो वृषभ ॥
३ ॥ कौंडिन्यो ऋषिरुवाच ॥ दक्षयज्ञोत्पत्तिवै ॥ नंदकुलानिवै ॥ मंत्रनी निर्गमु
कुमारिकाख्या ॥ ४ ॥ कालकादेहदमोर्जकालकाख्यासुरा ॥ यूद्धायसज्जानि
याकुरुयाचसितामम ॥ ५ ॥ ब्रह्माब्रूयात्सुरंपतिंहुंकारेणवधासुरः ॥
निर्ज्ञगमसमहासैन्यःसप्तसैन्यैर्वृतोहिसः ॥ ६ ॥ श्रावातंयज्ञकाद्भूतंसैन्य
मतिहीयते ॥ श्रावमेधपूजयामास धनदोगगनाद्गतं ॥ ७ ॥ ततःसविस्मि
तोदक्षःपतित्वाकृतवान्स्तवं ॥ धन्यस्वमेनताश्रादाजस्विकावरदेहवत् ॥ ८ ॥

धरस्थोसिंहवच्छनीनादपूर्णदिङ्मुखा॥निर्जितेर्दंतिबलोदकाली जिष्णुवि
क्रांतिजानना॥१२॥दंतिनादमुपश्रुत्यदेवराजेनचोदितः॥दवीसिं
हरुथाकाली समाप्तेदंतिनांविनाः॥१०॥तांसिंहनादंहरुणविना
प्रायंमृगाधिपी॥हत्वायमाससंहानेसंविर्यबलान्विताः॥११॥तंमृ
गाधिपंविज्ञायतथेंद्रस्यवणंकयः॥तंनिहंतांविनिश्चंकंसंतद्वधेथ्यो
जयंमृतः॥१२॥यस्यद्वस्यंयदुंतथातद्वलंवाहनं॥तद्वंत्रहिंतथ्यंकि
मनुयानंयोद्धमाययौ॥१३॥हंसयुक्तंविमानोत्थंतंदृष्ट्वंकमलेक्ष
णः॥आयांतंद्रुतमाःश्रुत्वाकिंकरंकोपसंविधीयतः॥१४॥सोहंअमो